

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 754

van **WILLEM-FREDERIK SCHILTZ**

datum: 31 augustus 2015

aan **PHILIPPE MUYTERS**

VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Kredietverlening aan kmo's - Begeleiding bij opmaak kredietdossiers

Op 7 december 2012 werd door de Vlaamse Regering het bankenplan met maatregelen ter stimulering van de kredietverlening aan bedrijven goedgekeurd. Aanleiding voor het bankenplan waren de vastgestelde problemen inzake de kredietverstrekking aan kmo's door enerzijds de moeilijke economische omstandigheden en anderzijds de strengere kapitaalvereisten voor financiële instellingen als gevolg van de Bazel III-regels.

In het kader van dit bankenplan werden acties naar voren geschoven die inspeelden op een aantal structurele problemen inzake de kredietverlening aan kmo's. Zo werd vastgesteld dat kmo's niet altijd gebruikmaakten van de meest geschikte kredietvorm, alsook dat de kwaliteit van de ingediende kredietdossiers voor verbetering vatbaar was.

Het verslag van het high level bankenoverleg van 17 december 2014 stelt in dat verband dat de financiële instellingen een gebrek aan kennis vaststellen over financiële instrumenten en over de opmaak van een kredietdossier bij starters en ondernemers. Het verslag van het bankenoverleg van 29 april 2015 verwijst eveneens naar deze problematiek.

1. Het Agentschap Ondernemen financiert projecten (coaching, advies enzovoort) voor de begeleiding van startende ondernemers en voor het versterken van de professionaliteit van ondernemers.
 - a) Kan de minister een overzicht geven van de middelen die in dat verband door het Agentschap Ondernemen zijn toegekend tijdens de voorbije jaren? Graag een jaarlijks overzicht voor de periode 2010-2014.
 - b) Kan de minister een overzicht geven van de besteding van deze middelen? Welke projecten worden gesubsidieerd? Welke instrumenten en maatregelen bestaan? Graag een jaarlijks overzicht voor de periode 2010-2014.
 - c) Hoeveel middelen zijn in dat verband uitgetrokken voor 2015?
 - d) Bestaan er binnen het Vlaams overheidsinstrumentarium andere maatregelen en subsidies die gericht zijn op de begeleiding van startende ondernemers en op het versterken van de professionaliteit van ondernemers? Zo ja, graag een overzicht van de subsidies die in dat verband jaarlijks werden toegekend in de periode 2010-2014.
2. Hoe evalueert de minister deze ondersteuning door het Agentschap Ondernemen? Welke resultaten kunnen worden vastgesteld?

3. Blijkens het verslag van het bankenoverleg van 17 december 2014 werd afgesproken dat zowel de Vlaamse administratie als de financiële instellingen hun begeleidingsinitiatieven in kaart zou brengen en dat deze overzichten zouden worden uitgewisseld. Dit kadert in het voornemen tot betere samenwerking ter verbetering van het kredietdossier.
 - a) Wat is de stand van zaken m.b.t. deze afspraak? Wat is de verdere timing?
 - b) Kan de minister het overzicht van de Vlaamse administratie ter beschikking stellen in bijlage van het antwoord op deze schriftelijke vraag?
 - c) Kan de minister - indien mogelijk - het overzicht van de financiële instellingen ter beschikking stellen in bijlage van het antwoord op deze schriftelijke vraag?
 - d) Welke verdere afspraken zijn gemaakt in functie van verdere acties ter verbetering van het kredietdossier?
4. Blijkens het verslag van het bankenoverleg van 29 april 2015 werd afgesproken om de problematiek van de financiering van starters nader te bekijken in overleg tussen het AO, Febelfin en de ondernemersorganisaties.

Wat is dienaangaande de stand van zaken en in welke verdere aanpak is hier voorzien?
5. Hoe evalueert de minister op heden de stand van zaken en de evolutie inzake de kwaliteit van het kredietdossier? Welke indicaties heeft hij ter zake?

ANTWOORD

op vraag nr. 754 van 31 augustus 2015

van **WILLEM-FREDERIK SCHILTZ**

1. a) Er zijn verschillende maatregelen die betrekking hebben op de begeleiding van (pre)startende ondernemers en voor het versterken van de professionaliteit van ondernemers waar de voorbije jaren middelen aan vrij gemaakt zijn. Hieronder het overzicht voor de periode 2010 – 2014. Ook in de bijgevoegde tabellen als antwoord op de overige vragen, vindt u een overzicht van lopende projecten/begeleidingsmogelijkheden.

Instrument/maatregel	Periode
Oproep Ondernemerschap gericht op prestarters uit doelgroepen	2010-2014
Bestek haalbaarheidsstudies/ondernemingsplan (go4business)	2011-2015
Bestek ondernemingsplanwedstrijden (Bizidee)	2011-2015
Oproep Ondernemerschap thema groei en continuïteit	2010-2012
Peterschapsprojecten (bestek en oproep)	2010-2014
Bryo	2010-2014
Hefboom	2012- 014
Gazellesprong	2013-2014
Oproep Ondernemerschap naar startersinitiatieven	2013-2014
Startups.be	2014-2015
Microstart	2014-2016

- b) In de onderstaande tabel is een overzicht te vinden van de toegekende middelen per maatregel per jaar:

Voor de overheidsopdrachten inzake de ondernemingsplanvorming, die als voorbereiding inzake een kredietaanvraag toch heel belangrijk zijn, geldt een outputgerichte financiering. Per afgewerkte haalbaarheidsstudies go4Business werd een bedrag uitbetaald van 800 euro, waarbij een bijdrage van de deelnemer van 100 euro moet gerekend worden. Bij de vernieuwing van de overheidsopdracht in 2014 werd dit bedrag opgetrokken naar 950 euro, met een bijdrage van de deelnemer van 150 euro.

2010

Instrument/maatregel	Steunbedrag
Oproep Ondernemerschap thema groei en continuïteit	€ 2.344.754,51
Peterschapsproject oproep	€ 1.529.002,61
Bryo (uitrol Vlaanderen)	€ 1.250.000,00
Totaal	€ 5.123.757,12

2011

Instrument/maatregel	Steunbedrag
Peterschapsproject bestek	€ 2.301.000,00
Peterschapsproject oproep	€ 1.120.000,00
Totaal	€ 3.421.000,00

2012

Instrument/maatregel	Steunbedrag
Peterschapsproject bestek	€ 2.301.000,00
Peterschapsproject oproep	€ 2.288.820,54
Hefboom	€ 205.355,00
Totaal	€ 4.795.175,84

2013

Instrument/maatregel	Steunbedrag
Gazellesprong	€ 897.500,00
Oproep Ondernemerschap naar startersinitiatieven	€ 7.673.128,17
Peterschapsproject bestek	€ 2.301.000,00
Bryo (uitbreiding met Bryo Plus)	€ 1.499.989,35
Bryo4Ever events	€ 99.200,00
Totaal	€ 12.470.817,52

2014

Instrument/maatregel	Steunbedrag
Peterschapsproject bestek	€ 2.301.000,00
Startups.be	€ 500.000,00
Hefboom	€ 630.000,00
Microstart	€ 250.000,00
Totaal	€ 3.681.000,00

- c) In de tabel hieronder is te zien welke middelen er in 2015 zijn uitgetrokken voor bovengenoemde maatregelen. In totaal is voor 2015 een bedrag van 7 miljoen euro ingeschreven voor maatregelen ondernemerschapsbevordering op niveau van de vastlegging. Gezien de contracten voor zowel de ondernemingsplanwedstrijden als voor de ondernemingsplanbegeleiding door Unizo, Deloitte en de startlabo's vernieuwd werden in 2014, met een vastlegging in dat jaar, geeft dit uiteraard een vertekend beeld. Vooral deze dienstverlening is een degelijke voorbereiding op een kredietaanvraag, omdat hier juist een ondernemingsplan voorbereid wordt.

Instrument/maatregel	Steunbedrag
Peterschapsproject bestek	€ 2.301.000,00
Peterschapsproject oproep	€ 636.733,76
Bryo (voortzetting)	€ 750.000,00
Totaal	€ 3.937.733,76

- d) De bovengenoemde maatregelen vormen een goed beeld van de maatregelen bij het Agentschap Ondernemen die betrekking hebben op de begeleiding van startende ondernemers en voor het versterken van de professionaliteit van ondernemers.
2. Dit voorjaar maakte het Agentschap Ondernemen een nieuwe strategie voor het ondernemerschapsbevorderend beleid. Op 17 juli keurde de Vlaamse Regering de betreffende conceptnota goed. De uitdaging om (pre)starters te begeleiden bij het uitwerken van hun ondernemingsplan en business model blijft daarin een belangrijke prioriteit. Andere relevante aandachtspunten binnen het voorwerp van de vraag zijn de aandacht voor financiële geletterdheid, zodat ondernemers zich bewuster zijn van de financiële toestand van hun zaak. Ook dit is een belangrijke factor op niveau van kredietverlening. In die zin evalueren wij de basismaatregelen zoals de ondernemingsplanbegeleiding en dergelijke als erg positief, maar blijft het de doelstelling van de Vlaamse Regering om te rationaliseren in het beschikbare aanbod.

3.
 - a) De begeleidingsinitiatieven werden in kaart gebracht en besproken tijdens een overleg met Febelfin, Unizo, Voka, PMV en het Agentschap Ondernemen op 4 september 2015.
 - b) De besproken oplijsting wordt toegevoegd. Het eerste is een klikbare pdf met het aanbod aan ondernemerschapsbevorderende initiatieven in april 2015. Daarnaast een excelbestand met de initiatieven, privaat en publiek ondersteund, gericht op de ondersteuning en begeleiding van (pre)starters.
 - c) De twee hiervoor vermelde bestanden werden besproken. De initiatieven vanuit de banken zijn er in opgenomen. De bestanden werden opgemaakt in het kader van de consultatie en strategievernieuwing inzake ondernemerschapsbevordering.
 - d) De afspraak werd gemaakt om de situatie inzake kredietverlening aan ondernemingen, met ook aandacht voor starters, longitudinaal te blijven opvolgen via studiewerk in het kader van het nieuwe contract voor het Steunpunt Economie en Ondernemen. Een bestek voor het nieuwe contract van het steunpunt is in voorbereiding. Deze taak is daarin opgenomen. Dit mag beschouwd worden als de verderzetting van de KEFIK-studies die in het kader van de staatshervorming binnen de Vlaamse bevoegdheid vallen nu.

Daarnaast werd afgesproken om na te gaan in welke mate een efficiënt doorverwijssysteem kan opgezet worden, zodat de banken in het kader van de verplichte motivering van een kredietweigering doorverwijzen naar de bestaande begeleidingsinitiatieven of informatiekanalen, zodat ondernemers daar hun plannen onder begeleiding kunnen verfijnen. Na verfijning maken ze dan normaalgezien meer kans op een krediet.

4. De afspraken vindt u hierboven terug. We zullen de situatie permanent opvolgen via het steunpunt Economie en Ondernemen, en begeleidingsinitiatieven voor (kandidaat) ondernemers voorzien.
5. Het aanvoelen blijft dat in Vlaanderen en België zowel via de banken als via alternatieve financiering (waarborgschema's, participatiefonds, ...) ruim financiële middelen beschikbaar zijn voor goed voorbereide starters. De uitdaging blijft om de (pre)starters voldoende te begeleiden richting hun aanvraag en om ze te oriënteren naar de voor hen gepaste financieringskanalen. Hier is een goed aanbod beschikbaar.

BIJLAGEN

1. Het aanbod aan ondernemerschapsbevorderende initiatieven (april 2015)
2. De initiatieven, privaat en publiek ondersteund, gericht op de ondersteuning en begeleiding van (pre)starters